

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2020/592**av den 30 april 2020****om tillfälliga undantagsåtgärder som avviker från vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 för att åtgärda de marknadsstörningar i frukt- och grönsakssektorn och vinsektorn som orsakats av covid-19-pandemin och åtgärder med anknytning till den**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ⁽¹⁾, särskilt artikel 219.1 jämförd med artikel 228, och

av följande skäl:

- (1) Covid-19-pandemin orsakar en betydande störning av frukt- och grönsaksmarknaden och vinmarknaden i hela unionen. Medlemsstaternas åtgärder mot covid-19-pandemin, särskilt de omfattande restriktionerna för rörlighet och åtgärderna för social distansering, har lett till störningar i leveranskedjorna, tillfälliga stängningar av viktiga avsättningsmöjligheter för produkter inom frukt- och grönsakssektorn och vinsektorn på både grossist- och detaljstnivå och i restaurangbranschen, såsom stängningar av restauranger, matsalar, barer och hotell. Åtgärderna mot covid-19 har även lett till logistiska problem som särskilt drabbat de lättfördärliga frukt- och grönsaksprodukterna och vinsektorn. Åtgärderna mot covid-19 medför också svårigheter med att skörda frukt och grönsaker och i alla uppgifter inom vinproduktionen på grund av brist på arbetskraft och svårigheter att nå ut till konsumenterna till följd av avbrott i försörjningskedjan, logistiksvårigheter och tillfällig stängning av viktiga försäljningsställen. Dessa omständigheter stör i betydande grad frukt- och grönsakssektorn och vinsektorn i unionen. Jordbrukarna i dessa sektorer upplever ekonomiska svårigheter och likviditetsproblem
- (2) Med tanke på längden på medlemsstaternas restriktioner för att hantera covid-19-pandemin, och eftersom de sannolikt kommer att kvarstå, och med tanke på de långvariga störningarna av logistiken och leveranskedjorna och de allvarliga ekonomiska konsekvenserna på frukt- och grönsakssektorns och vinsektorns viktigaste försäljningsställen på grossist- och detaljstnivå och i restaurangbranschen, är det sannolikt att den allvarliga störningen på bägge marknaderna och konsekvenserna av den fortsätter och kanske till och med förvärras.
- (3) Mot bakgrund av denna marknadsstörning och den unika kombinationen av omständigheter har jordbrukare i alla medlemsstater drabbats av exceptionella svårigheter i samband med planering, genomförande och verkställande av sådana stödprogram som föreskrivs i artiklarna 32–38 i förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller frukt- och grönsakssektorn och i artiklarna 39–54 i samma förordning vad gäller vinsektorn. Det är därför nödvändigt att lindra dessa svårigheter genom undantag från vissa av dessa bestämmelser.
- (4) Erkända producentorganisationer och sammanslutningar av producentorganisationer får, som en del av sina godkända verksamhetsprogram, genomföra krisförebyggande åtgärder och krishanteringsåtgärder inom frukt- och grönsakssektorn som syftar till att öka deras motståndskraft mot störningar på marknaden. Enligt artikel 33.3 fjärde stycket i förordning (EU) nr 1308/2013 får dock dessa krisförebyggande åtgärder och krishanteringsåtgärder inte uppgå till mer än en tredjedel av utgifterna enligt verksamhetsprogrammet. För att ge dessa producentorganisationer större flexibilitet och göra det möjligt för dem att utnyttja medlen i verksamhetsprogrammen för att ta itu med de störningar på marknaden som orsakas av åtgärder med anknytning till covid-19-pandemin, bör denna regel inte tillämpas under 2020.

⁽¹⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

- (5) Uppskattningsvis påverkar stängningen av hotell, barer och restauranger direkt 30 % av volymen, motsvarande 50 % av värdet, av det vin som konsumeras i unionen. Det kan också noteras att konsumtion av vin i hemmet inte uppväger den minskade konsumtionen utanför hemmet. Dessutom kan vanliga festligheter och sammankomster där vin inmundigas, som födelsedagar eller nationella helgdagar, inte äga rum. Vidare finns en risk för att sommarturism och vinturism inte kommer att bli av. Vinöverskottet växer därför på marknaden. Till detta kommer att den arbetskraftbrist och de logistikproblem som pandemin orsakar utsätter vinodlarna och hela vinsektorn för påfrestningar. Vinodlarna står inför allt större problem inför nästa skörd: låga priser, minskad konsumtion samt transport- och avsättningssvårigheter.
- (6) Samtidigt har unionens vinmarknad redan drabbats av negativa faktorer 2019, och vinlagren ligger på sin högsta nivå sedan 2009. Denna utveckling beror främst på en kombination av rekordskörden 2018 och den allmänt minskade vinkonsumtionen i unionen. Dessutom har Förenta staterna, unionens viktigaste marknad för vinexport, infört ytterligare importtullar på unionsviner vilket påverkat exporten. Covid-19-pandemin är ytterligare ett slag mot en känslig sektor som inte längre kan marknadsföra eller distribuera sina produkter effektivt, framför allt på grund av stängningen av stora exportmarknader och de åtgärder som vidtagits för att säkerställa isolering och nedstängning, i synnerhet avbrotten i all restaurangverksamhet och omöjligheten att leverera till de vanliga kunderna. Till detta kommer svårigheter med leverans av för vinproduktionen nödvändiga insatsvaror som buteljer och korkar, vilket anstränger vinsektorns aktörer i det att de inte kan släppa ut det vin som är färdigt för försäljning på marknaden.
- (7) Att från unionsmarknaden avlägsna en del av de kvantiteter vin som inte saluförs och som inte kan lagras bör bidra till att avhjälpa de allvarliga störningarna på vinmarknaden. Därför bör destillation av vin av skäl som har samband med krisen på grund av covid-19-pandemin tillfälligt betraktas som en åtgärd som berättigar till stöd enligt stödprogrammen inom vinsektorn för att bidra till att förbättra vinproducenternas ekonomiska resultat. För att undvika snedvridning av konkurrensen bör den framställda alkoholen inte få användas i livsmedels- och dryckesindustrin utan bara få användas för industriella ändamål, däribland desinficeringsmedel eller läkemedel eller för energiändamål.
- (8) Stöd till krislagring är en annan åtgärd som tillfälligt torde avlägsna vissa kvantiteter vin från marknaden och bidra till en gradvis återgång till en ekonomiskt mer hållbar situation på marknaden. Därför bör stöd till krislagring av vin tillfälligt berättiga till stöd enligt stödprogrammen inom vinsektorn. För att undvika att stöd ges två gånger för samma kvantitet vin som dras tillbaka från marknaden, bör mottagare av stöd till krislagring inte få stöd till destillation av vin i krisfall enligt stödprogrammen inom vinsektorn eller nationella betalningar för destillation av vin i krissituationer.
- (9) För att hjälpa aktörerna att reagera på de rådande exceptionella omständigheterna och åtgärda denna oförutsägbara och osäkra situation är det lämpligt att tillåta ytterligare flexibilitet vid genomförandet av vissa åtgärder enligt förordning (EU) nr 1308/2013.
- (10) För att göra det möjligt för medlemsstaterna att stödja de producenter som drabbats hårt av krisen är det nödvändigt att göra undantag från artikel 44.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 när det gäller den åtgärd för gemensamma fonder som avses i artikel 48 i den förordningen, så att utgifter som uppkommit inom ramen för insatser som har genomförts under deras fjärde år 2020 berättigar till stöd, även om de uppkom innan medlemsstaten lämnade in det relevanta utkastet till stödprogram. Detta skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att bevilja ytterligare stöd till de administrativa kostnaderna för redan etablerade gemensamma fonder under ytterligare tolv månader under budgetåret 2020. För att ge tillräckligt ekonomiskt stöd bör stödet genom undantag från artikel 48.2 inte vara degressivt utan uppgå till den finansiering som beviljats under det tredje året av genomförandet.
- (11) Det är dessutom nödvändigt att som en exceptionell åtgärd medge undantag från artiklarna 46.6, 47.1, 47.3, 49.2 och 50.4 i förordning (EU) nr 1308/2013 och tillfälligt öka unionens maximala bidrag till åtgärderna "omstrukturerings och omställning av vinodlingar", "grön skörd", "skördeförsäkring" och "investeringar". Dessa tillfälliga åtgärder är nödvändiga eftersom aktörerna, på grund av orsaker som hänger samman med covid-19-pandemin, ådrar sig och kommer att fortsätta att ådra sig betydande inkomstbortfall och merkostnader till följd av störningarna på marknaden och av produktionen. Att öka unionens bidrag till åtgärderna i fråga och därmed minska stödmottagarens bidrag skulle ge stödmottagarna vissa ekonomiska lättnader.

- (12) Den flexibilitet som ett höjt EU-stöd innebär är ett slags ekonomiskt stöd, som däremot inte kräver någon ytterligare unionsfinansiering eftersom budgetbegränsningarna för de nationella stödprogram för vinsektorn som anges i bilaga VI till förordning (EU) nr 1308/2013 fortsätter att gälla. Medlemsstaterna får således besluta att anslå högre belopp till åtgärderna i fråga endast inom ramen för den årliga budget som föreskrivs i den bilagan. Den ökade finansieringsgraden syftar därmed till att tillhandahålla stöd till sektorn med tanke på den instabila marknadssituationen utan att mer medel behöver uppbådas över huvud taget.
- (13) Det förebyggande instrumentet för skördeförsäkring är berättigat till stöd enligt stödprogrammen för vin för att främja en ansvarsfull hantering av krisituationer. Enligt artikel 49 i förordning (EU) nr 1308/2013 ska stöd för skördeförsäkring bidra till att trygga producenternas intäkter vid förluster förorsakade av naturkatastrofer, allvarliga klimathändelser, sjukdomar eller skadedjursangrepp. Med tanke på de dramatiska konsekvenserna för vinproducenternas inkomster till följd av covid-19-pandemin och de ibland oöverstigliga svårigheter som uppstår i alla etapper av produktion och saluföring av vin, bör unionsstödet utvidgas till att täcka skördeförsäkringar där förlusterna beror på en mänsklig pandemi. Det är också lämpligt att tillfälligt öka andelen för unionens stöd till upp till 60 % i sådana fall för att ge vinodlarna en viss ekonomisk lättnad.
- (14) Grön skörd enligt artikel 47 i förordning (EU) nr 1308/2013 används som en marknadsstyrningsåtgärd när en alltför hög produktion av druvor förväntas. Enligt den artikeln ska druvklasarna fullständigt destrueras eller tas bort från ett jordbruksföretag för att unionsstöd ska kunna erhållas. Under de rådande omständigheterna har vinodlarna unika svårigheter med att få tillgång till den arbetskraft som behövs för att utföra en sådan fullständig åtgärd. Det är därför lämpligt att medge ett undantag från den här skyldigheten och tillåta destruktion eller borttagande av omogna druvklasor på en del av ett jordbruksföretag, förutsatt att detta genomförs på hela skiften.
- (15) Av tvingande skäl till skyndsamhet, särskilt med hänsyn till de rådande störningarna på marknaden, dess allvarliga konsekvenser för frukt- och grönsakssektorn och vinsektorn och dess fortvarighet och sannolika försämring, är det nödvändigt att omedelbart agera och skyndsamt vidta åtgärder för att mildra de negativa effekterna. Om åtgärder inte vidtas omedelbart för att ta itu med dessa störningar på marknaden, skulle det kunna förvärra störningarna på marknaden i bägge sektorerna och skada produktionen och marknadsvillkoren i bägge sektorerna. Därför bör denna förordning antas i enlighet med det skyndsamma förfarandet i artikel 228 i förordning (EU) nr 1308/2013.
- (16) Eftersom det är nödvändigt att agera omedelbart bör denna förordning träda i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

FRUKT OCH GRÖNSAKER

Artikel 1

Tillfälligt undantag från artikel 33.3 i förordning (EU) nr 1308/2013

Genom undantag från artikel 33.3 fjärde stycket i förordning (EU) nr 1308/2013 ska den gräns på en tredjedel av utgifterna för åtgärder inom krisförebyggande och krishantering enligt det verksamhetsprogram som avses i den bestämmelsen inte tillämpas under 2020.

KAPITEL II

VIN

AVSNITT 1

Krisstödsåtgärder

Artikel 2

Undantag från artikel 43 i förordning (EU) nr 1308/2013

Genom undantag från artikel 43 i förordning (EU) nr 1308/2013 får de åtgärder som anges i artiklarna 3 och 4 i den här förordningen finansieras inom ramen för stödprogram i vinsektorn under budgetåret 2020.

Artikel 3

Destillation av vin i krisfall

1. Stöd får beviljas till destillation av vin i enlighet med villkoren i denna artikel. Stödet ska vara proportionellt.
2. Den alkohol som blir resultatet av den stödda destillation som avses i punkt 1 får uteslutande användas för industriella ändamål, däribland desinficeringsmedel eller läkemedel eller för energiändamål, för att undvika snedvridning av konkurrensen.
3. Mottagare av det stöd som avses i punkt 1 ska vara vinföretag som producerar eller saluför sådana produkter som avses i del II i bilaga VII till förordning (EU) nr 1308/2013, producentorganisationer inom vinsektorn, sammanslutningar av två eller flera producenter, branschorganisationer eller destillatörer av vinprodukter.
4. Endast kostnaderna för leverans av vin till destillatörer och destillation av detta vin ska berättiga till stöd.
5. Medlemsstaterna får fastställa prioriteringskriterier genom att ange dem i stödprogrammet. Prioriteringskriterierna ska vara baserade på den specifika strategi och de specifika mål som fastställs i stödprogrammet och ska vara objektiva och icke-diskriminerande.
6. Medlemsstaterna ska fastställa regler för ansökningsförfarandet för det stöd som avses i punkt 1, vilka ska omfatta följande:
 - a) Uppgift om vilka fysiska eller juridiska personer som får lämna in ansökningar.
 - b) Regler om inlämnande och urval av ansökningar, vari åtminstone ska ingå tidsfrister för inlämning av ansökningar, granskning av samtliga insatsers lämplighet och meddelande av resultaten av urvalsförfarandet till de sökande.
 - c) Kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna om stödberättigande åtgärder och de kostnader som nämns i punkt 4 och prioriteringskriterier om prioriteringskriterier tillämpas.
 - d) Regler om urvalet av ansökningar, vari åtminstone ska ingå uppgifter om vilken vikt som ges de olika prioriteringskriterierna om prioriteringskriterier tillämpas.
 - e) Regler om arrangemang för utbetalning av förskott och ställande av säkerheter.
7. Medlemsstaterna ska fastställa stödbeloppet till stödmottagarna på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier.
8. Genom undantag från artikel 44.3 i förordning (EU) nr 1308/2013 får medlemsstaterna i enlighet med unionsreglerna för statligt stöd bevilja nationellt stöd för den åtgärd som avses i denna artikel.

9. Artiklarna 1, 2, 43, 48–54 och 56 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1149 ⁽²⁾ samt artiklarna 1, 2, 3, 19–23 och 25–31, artikel 32.1 andra stycket och artiklarna 33–40 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1150 ⁽³⁾ ska gälla i tillämpliga delar för stöd till destillation av vin i krisfall.

Artikel 4

Stöd till krislagring av vin

1. Stöd får beviljas till krislagring av vin i enlighet med villkoren i denna artikel.
2. För att undvika att stöd ges två gånger för samma kvantitet vin som dragits tillbaka från marknaden, får mottagare som får stöd till krislagring för en kvantitet vin inte ta emot stöd för samma kvantitet vin för destillation i krisfall enligt artikel 3 i den här förordningen eller nationellt stöd till destillation av vin i krisfall enligt artikel 216 i förordning (EU) nr 1308/2013.
3. Mottagare av sådant stöd som avses i punkt 1 ska vara vinföretag som producerar eller saluför sådana produkter som avses i del II i bilaga VII till förordning (EU) nr 1308/2013, producentorganisationer inom vinsektorn, sammanslutningar av två eller flera producenter eller branschorganisationer.
4. Medlemsstaterna ska fastställa regler för ansökningsförfarandet för det stöd som avses i punkt 1, vilka ska omfatta följande:
 - a) Uppgift om vilka fysiska eller juridiska personer som får lämna in ansökningar.
 - b) Regler om inlämnande och urval av ansökningar, vari åtminstone ska ingå tidsfrister för inlämning av ansökningar, granskning av samtliga insatsers lämplighet och meddelande av resultaten av urvalsförfarandet till de sökande.
 - c) Kontroll av efterlevnaden av villkoren för stöd i denna artikel och regler om prioriteringskriterier om prioriteringskriterier tillämpas.
 - d) Regler om urvalet av ansökningar, vari åtminstone ska ingå uppgifter om vilken vikt som ges de olika prioriteringskriterierna om prioriteringskriterier tillämpas.
 - e) Regler om arrangemang för utbetalning av förskott och ställande av säkerheter.
5. Medlemsstaterna får fastställa prioriteringskriterier så att vissa stödmottagare kan ges företräde genom att kriterierna anges i stödprogrammet. Prioriteringskriterierna ska vara baserade på den specifika strategi och de specifika mål som fastställs i stödprogrammet och ska vara objektiva och icke-diskriminerande.
6. Medlemsstaterna ska granska ansökningarna med avseende på sökandens detaljerade beskrivning av de föreslagna åtgärderna och de föreslagna tidsfristerna för genomförandet av dem.
7. Genom undantag från artikel 44.3 i förordning (EU) nr 1308/2013 får medlemsstaterna i enlighet med unionsreglerna för statligt stöd bevilja nationellt stöd för de åtgärder som avses i denna artikel.
8. Artiklarna 1, 2, 43, 48–54 och 56 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1149 samt artiklarna 1, 2, 3, 19–23 och 25–31, artikel 32.1 andra stycket och artiklarna 33–40 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1150 ska gälla i tillämpliga delar för stöd till krislagring av vin.

⁽²⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1149 av den 15 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller de nationella stödprogrammen inom vinsektorn och om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 555/2008 (EUT L 190, 15.7.2016, s. 1).

⁽³⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1150 av den 15 april 2016 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller de nationella stödprogrammen inom vinsektorn (EUT L 190, 15.7.2016, s. 23).

AVSNITT 2

Undantag från särskilda stödåtgärder

Artikel 5

Undantag från artiklarna 44.2 och 48.2 i förordning (EU) nr 1308/2013

1. Genom undantag från artikel 44.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 får stöd under budgetåret 2020 för inrättande av gemensamma fonder enligt artikel 48 i den förordningen beviljas för utgifter som uppkommit före inlämnandet av de relevanta utkasten till stödprogram i samband med insatser som under 2019 hade avslutat sitt tredje genomförandeår.
2. Genom undantag från artikel 48.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 får stöd för inrättande av gemensamma fonder för insatser som under 2019 hade avslutat sitt tredje genomförandeår ges i form av ett icke-degressivt stöd för att täcka fondernas administrativa kostnader, och stödet ska vara lika med den finansiering som beviljades under det tredje genomförandeåret.

Artikel 6

Undantag från artikel 46.6 i förordning (EU) nr 1308/2013

Genom undantag från artikel 46.6 i förordning (EU) nr 1308/2013 får unionens bidrag till de faktiska kostnaderna för omstrukturering och omställning av vinodlingar inte överstiga 60 %. I mindre utvecklade regioner får unionens bidrag till kostnaderna för omstrukturering och omställning inte överstiga 80 %.

Artikel 7

Undantag från artikel 47.1 och 47.3 i förordning (EU) nr 1308/2013

1. Genom undantag från artikel 47.1 i förordning (EU) nr 1308/2013 avses med *grön skörd* under 2020 fullständig destruktion eller borttagande av omogna druvklasar på hela jordbruksföretaget eller en del av det, förutsatt att den gröna skörden genomförs på hela skiften.
2. Genom undantag från artikel 47.3 andra meningen i förordning (EU) nr 1308/2013 får stöd för grön skörd inte överstiga 60 % av summan av de direkta kostnaderna för destruktion eller borttagande av druvklasar och de förlorade intäkterna i samband med destruktionen eller borttagandet.

Artikel 8

Undantag från artikel 49.2 i förordning (EU) nr 1308/2013

Genom undantag från artikel 49.2 b i förordning (EU) nr 1308/2013 får unionens ekonomiska bidrag till stöd för skördeförsäkring inte överstiga 60 % av de kostnader för försäkringspremier som producenterna har betalat för försäkring

- a) mot sådana förluster som avses i artikel 49.2 a i förordning (EU) nr 1308/2013 och mot andra förluster som orsakas av allvarliga klimathändelser,
- b) mot förluster som uppstår till följd av djur, växtsjukdomar eller skadedjursangrepp,
- c) mot förluster som orsakas av mänskliga pandemier.

Artikel 9

Undantag från artikel 50.4 i förordning (EU) nr 1308/2013

Genom undantag från artikel 50.4 i förordning (EU) nr 1308/2013 ska följande högsta stödsatser för stödberättigande investeringskostnader tillämpas på unionens bidrag:

- a) 60 % i mindre utvecklade regioner.
- b) 50 % i andra regioner än mindre utvecklade regioner.

- c) 80 % i de yttersta randområdena enligt artikel 349 i EUF-fördraget.
- d) 75 % på de mindre Egeiska öarna enligt definitionen i artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 229/2013 ⁽⁴⁾.

Artikel 10

Tillämpning av tillfälligt höjda unionsbidrag

Artiklarna 6, 7.2, 8 och 9 ska tillämpas på insatser som väljs ut av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna från och med den dag då denna förordning träder i kraft och senast den 15 oktober 2020.

KAPITEL III

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 11

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 30 april 2020.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 229/2013 av den 13 mars 2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för de mindre Egeiska öarna och om upphävande av förordning (EG) nr 1405/2006 (EUT L 78, 20.3.2013, s. 41).